

Motion till riksdagen 2012/13:C318

av Staffan Anger (M)

Boende på husbåtar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att underlätta boende i husbåt.

Motivering

Idag finns det många som bor i båt som ligger i vattnet året runt. Det finns dock inte något enhetligt regelverk för boende på båt eller i flytande villor utan reglerna varierar beroende på båtmodell och kommun. Husbåtar var inte lika vanligt förekommande i Sverige 1987 då plan- och bygglagen tillkom som de är idag. Idag, 24 år senare, är det fortfarande inte tillåtet att förtöja en husbåt där man vill och använda den som bostad trots att konstruktionen av husbåtar förändrats och antalet båtar ökat markant.

Den enklare plan- och bygglagen som riksdagen antog 2010 innehåller fortfarande ett par luckor som bör ses över för att underlätta boende i husbåt. Den modernare husbåten är en flytande villa och är självförsörjande vad gäller vatten och avlopp. Den hamnar i ett gränsfall mellan plan- och bygglagen (PBL) och hamnens regleringar som beror på vilken kommun som bedömer ärendet. Ska husbåten ligga varaktigt förtöjd vid en brygga krävs bygglov och i många fall även dispens från strandskyddsreglerna.

Bygglovet kräver att det framgår i kommunens detaljplan att byggnation får upprättas just där. Om det ej finns någon detaljplan måste ärendet tas upp av kommunen och besked om beslut kan ta flera år. Vilka regler som gäller beror på båtmodell och i vilken kommun båten är förtöjd. Det finns således inte något enhetligt regelverk för boende på båt eller flytande villor. Enligt Skatteverket är en husbåt att betrakta som lös egendom om den inte är fäst vid mark eller annat på ett sådant sätt att den inte med lätthet kan flyttas. Vidare anser Skatteverket att en stadigvarande förtöjning vid kaj eller anslutning till

Fel! Okänt namn på

el- och avloppsnät normalt inte utgör omständigheter som medför att båten är att bedöma som byggnad.

Det finns dock vissa husbåtar som anses bygglovspliktiga och därför ska jämföras med en byggnad. Ett tidigare rättsfall, från Västerås 1998, klassar en husbåt med en tvåvånings överbyggnad om sex gånger tio meter på pontoner som en byggnad. Det finns ett flertal svenska kommuner som inte tillåter boende i husbåt i hamn och husbildning på vatten. Kommuner gör skillnad på traditionell husbåt och modern husbåt. Den traditionella klassas som en båt ombyggt till bostad och förutsätter bygglov beroende på hur länge och i vilken kommun den ligger förtöjd. Den modernare husbåten är som en flytande villa.

Kommunernas självstyre leder ibland till beslut som går mot EU:s grundläggande principer om fri rörlighet för människor, tjänster, varor och kapital. Den enskilde borde ha rätt att ta hamnens faciliteter i anspråk vid sjögående trafik. Sverige bör därför ha en lagstiftning som tydliggör gränserna för det kommunala självstyret för boende på vatten varför plan- och bygglagstiftningen bör anpassas därefter. Civilutskottet har vid tidigare behandling av liknande ärende sagt att utskottet inte vill utesluta vägledning för kommuner i vissa metodfrågor eller i form av en exempelsamling när det gäller byggnader på vatten.

Regelverket vad gäller boende på husbåt bör ses över och anpassas efter dagens moderna ingenjörsvetenskaper. Nu när båtarna har egna system för elförsörjning och avlopp bör det inte krävas detaljplaner för VVS eller utsläppshantering.

Stockholm den 20 september 2012

Staffan Anger (M)